

BÉKÉS VÁRMEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK ELNÖKE

Cím: 5600 Békéscsaba, Árpád sor 18.

Telefon: +36-66-441-156

Előkészítő: Nagy-Szölösi Anikó	NYILVÁNOS ülés
Véleményező bizottságok: Közgyűlés bizottságai	A döntéshozatal egyszerű többséget igényel

ELŐTERJESZTÉS

Békés Vármegye Önkormányzatának Közgyűlése
2023. február 24-én tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a Közgyűlés 2022. évi nemzetközi programjának végrehajtásáról; a Közgyűlés 2023. évi nemzetközi programja

Tisztelt Közgyűlés!

A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése 17/2022 (II. 09) KGY. számú határozatával fogadta el a Közgyűlés 2022. évre vonatkozó nemzetközi programját, melynek végrehajtásáról az alábbiak szerint számolok be.

A 2022. évi nemzetközi program végrehajtása**1. Határ-menti testvérmegyei kapcsolatok: Arad megye és Bihar megye**

A 2022. évben Arad megyével folytatott kapcsolatunkban az INTERREG Románia-Magyarország 2014-2020 határon átnyúló együttműködési program keretében megvalósítandó közös projektjeink domináltak. A közös projektekkel és tervekkel kapcsolatos munkavégzés folyamatos volt az elmúlt évben is. Arad Megye Tanácsával még 2017-ben benyújtott közös projektek közül az alábbiak voltak megvalósítás alatt az elmúlt évben:

- **Második stratégiai felhívás 9/a beruházási prioritás /Egészségügyi infrastruktúra fejlesztésel:** „Határon átnyúló egészségügyi együttműködés a hatékony megelőzés és a minőségibb egészségügyi szolgáltatások, valamint az eredményes rehabilitáció és rekreáció érdekében Békés és Arad megyében” (HEALTHCBC, azonosító: ROHU453)
Vezető Partner: Békés Megyei Önkormányzat
- **Második nyílt felhívás 11/b beruházási prioritás /A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés támogatásával:** „Közös problémák, közös megoldások – Arad és Békés megye közigazgatási együttműködésének javítása” (WorkMix, azonosító: ROHU-204)
Projektpartner: Békés Megyei Önkormányzat

A ROHU-204 azonosítószámon nyilvántartott „Közös problémák, közös megoldások – Arad és Békés megye közigazgatási együttműködésének javítása” (WorkMix) című projektben tovább folytatódott a tervezett tevékenységek megvalósítása.

Az Arad-Békés Megyei Vegyes Bizottság albizottsági ülései valósultak meg online formában, alkalmazkodva a pandémiás helyzethez és hatékonyan reagálva arra:

- Kultúra, Örökség és Határon Átívelő Kapcsolatok Albizottsága: 2022. február 22. (szervező: Arad megye)
- Kockázat-megelőzési és katasztrófamenedzsment Albizottság: 2022. február 24. (szervező: BMÖ)
- Közlekedés és Infrastruktúrafejlesztési Albizottság: 2022. március 17. (szervező: Arad megye)
- Egészségügyi Albizottság: 2022. április 11. (szervező: Arad megye)

A 2021 tavaszán a romániai Irányító Hatóság részére benyújtott, költségátcsoportosítással érintett módosítási igényünk 2022 márciusában került elfogadására, lehetővé téve valamennyi megvalósult projekt elem és tevékenység megfelelő pénzügyi elszámolását.

A projekt vezető kedvezményezettje kezdeményezésére a projekt megvalósítási időszaka meghosszabbításra került: először 49 hónapra, majd 53 hónapra. A projekt megvalósítási időszakának végdatuma ezzel 2023. április 30.

2022. június 03. napján helyszíni ellenőrzésre került sor a Széchenyi Programiroda által, amely sikeresen lezajlott.

Az aradi turisztikai kiadványok elérhetővé váltak a békéscsabai Tourinform irodában.

2022. október 20-21. között kétnapos, a projekt valamennyi érintett szereplőjének meghívásával workshop került megrendezésre Aradon. A szakmai programokkal dúsított kétnapos eseményen Arad és Békés megye további együttműködési lehetőségeit és irányait egyeztettek a delegáció tagjai, amelyet a két megye 2023-2025 közötti időszakot felölelő akcióterve is fémjeléz.

2022. október 28. napján újabb sikeres helyszíni ellenőrzés zajlott le a Széchenyi Programiroda által.

A ROHU453 kódszámú, Arad megyével közösen megvalósítandó, egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére irányuló projekt szakmai tartalmában és partnereiben módosított pályázati anyagának benyújtása a Közös Titkárság számára 2021. január 14-én történt meg. Többször került sor azóta tisztázó kérdések megválaszolására, levélváltásra és személyes konzultációra a projekttel kapcsolatban, amelyekről az előző évi beszámolóknak is szó esett.

Bihar megyével az M44-es gyorsforgalmi út továbbépítésének lehetőségével kapcsolatban történt kapcsolatfelvétel, levélváltás a tavalyi évben.

2. Kárpát-medencei testvérmegyei kapcsolatok: Hargita megye és Kovászna megye

Az székelyföldi testvérmegyéinkkel való kapcsolattartás évtizedek óta Békés Vármegye Önkormányzatának meghatározó nemzetközi tevékenysége.

Az Önkormányzat Hargita Megyei Tanács partnerségében 2020-ban a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásából a „*Testvér-megyék a kulturális örökség megőrzésének szolgálatában*” c. (TTP-KP-1-2020/1-000223 azonosítószámú) pályázatot nyert, amelynek megvalósítását 2022. november 30-ra módosították a korábban kialakult járványügyi helyzet miatt. A nemzetközi projekt keretében a kulturális örökség ápolását célzó, értékőrző és közösségfejlesztő tevékenységek megszervezését terveztük 1 200 000.- Ft értékben. A csíkszeredai Hargitai Megyenapok keretében Békés megyei helyi termék és értékbemutató került megrendezésre 2022. június 3-án, ahol az érdeklődők megkóstolhatták megyénk ízeit - csabai kolbász, békési szilvalekváros papucs, orosházi búzacsíramalé, gyulai szörp, sarkadi pálinka -, továbbá kalotaszegi, szatmári, Békés megyei és erdélyi cigány táncok kerültek bemutatásra delegált néptáncosaink által. A projekt célja a

testvérmegyék helyi termékeinek, értékeinek ismertetése, népszerűsítése volt a kölcsönös együttműködés jegyében, valamint a kulturális örökség ápolását célzó, értékőrző és közösségfejlesztő programok megvalósítása. A pályázathoz kapcsolódó szakmai beszámoló és elszámolás beküldésre került, melynek elbírálása jelenleg folyamatban van.

Testvérmegyei kapcsolataink ápolása érdekében 2022-ben meghívást kapott Kovászna és Hargita megye a 25. Csabai Kolbászfesztiválra, amelyet örömmel elfogadtak, és Önkormányzatunkkal közösen vettek részt a rendezvényen. A testvérmegyei delegációk kulturális programokon vettek részt, valamint szakmai egyeztetéseket folytattak a jövőbeni együttműködési lehetőségekről.

3. Nemzetközi szervezetek

INTERREG Románia-Magyarország Program

Az INTERREG V-A Románia-Magyarország Program célja a közös, román-magyar projektek finanszírozása, amelyek hasonló megközelítést, valamint innovatív megoldásokat követelnek, a határ mindkét oldalán felmerülő igények kiszolgálására, hozzájárulva a jogosult terület fenntartható fejlődéséhez. A támogatható határ-menti terület a következő megyéket foglalja magába: Arad, Bihor, Satu Mare, és Timiș a román oldalon, illetve Békés, Hajdú-Bihar, Csongrád-Csanád és Szabolcs-Szatmár-Bereg, a magyar oldalon.

2022-ben a nemzetközi program középpontjában már az **INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának tervezése** állt. A kidolgozásért felelős Programozó Bizottság 2019. év végén alakult meg és ekkor tartotta első ülését. A koronavírus járvány jelentősen felborította a menetrendet, személyes találkozóra csupán egy alkalommal került sor, de e-mailek formájában és online konzultáció keretében vettünk részt a tervezésben, melynek a következő főbb állomásai voltak:

2022. január: Stratégiai projekt javaslatok benyújtása, támogató nyilatkozat a Pénzügyminisztériumtól

2022. március: Stratégiai projekt javaslatok elfogadása Programozó Bizottsági ülés keretein belül, a Program dokumentum tervezet elfogadása

2022. április: A ROHU 2021-2027 Program megküldése az Európai Bizottság számára

2022. május: A stratégiai projektek bemutatása az Európai Bizottság képviselőinek, hibrid formában szervezett technikai meeting keretein belül.

2022. július: Programozó Bizottsági ülés Nagyváradon, a Bizottságtól érkezett megállapítások, kommentek bemutatása és megvitatása

2022. szeptember: A stratégiai projekteket alátámasztó dokumentum benyújtása

2022. november: A felülvizsgált Program dokumentum ismételt benyújtása a Bizottság számára

2022. december 16.: A Program Európai Bizottság általi elfogadása

A Program Monitoring Bizottságának működése is folyamatos volt az elmúlt évben: írásos eljárásokon keresztül, amelyek főként az egyes projektek megvalósítási idejének hosszabbítására, partnereinek cseréjére, illetve szakmai tartalmának módosítására irányultak; illetve online üléseken került sor a Program teljesítményének felvázolására és a fontosabb döntések meghozatalára.

Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata (CESCI)

Kontinensünk középső részének együttműködése elősegítése céljából alakult meg a **Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata** Budapesten (angolul: Central European Service for Cross-Border Initiatives, rövidítve: CESCI).

A szervezet célja, hogy a közép-európai térségben a határon átnyúló együttműködésekben résztvevő intézmények, szervezetek, önkormányzatok szövetségeként működjön és tagjainak különböző szolgáltatásokat nyújtson, segítve ezzel együttműködésük intézményi és infrastrukturális fejlesztéseit és növelve az együttműködések forrásbevonó képességét. Önkormányzatunk 360/2009. (XII.18.) KT. sz. határozatával döntött a CESCI-be való belépési szándékáról. A CESCI 2010. május 5-én megtartott közgyűlésén felvette Önkormányzatunkat tagjai sorába, azóta Békés Vármegye Önkormányzata folyamatosan részt vesz a CESCI közgyűlésein.

2022. szeptemberben Hivatalunk egyik nemzetközi kapcsolatért felelős kollégája részt vett egy CESCI által a szlovén-olasz határvidékre szervezett tanulmányúton. Fő célja a külföldi jó gyakorlatok bemutatása, illetve a szakmai kapcsolati háló bővítése voltak. A résztvevők alaposan megismerhették a térségben működő határon átnyúló kulturális, mobilitási és szociális kezdeményezéseket, valamint az ezeknek a megvalósítását lehetővé tevő innovatív és magas presztízsű eszközöket, mint az integrált területi beruházás (ITI), az Európai Területi Társulás (ETT) vagy az Európa Kulturális Fővárosa (EKF) pályázat. A négynapos utazáson az egyesület tíz tagja vett részt (megyei és városi önkormányzatok, ETT-k és területfejlesztési egyesületek képviselői), akikhez a CESCI munkaszervezetétől ketten csatlakoztak.

2022. május 25-én került sor legutóbb közgyűlésre. A főbb napirendi pontok az éves beszámoló elfogadása, tisztségviselői, tagsági ügyek, illetve a 2022. évi munka- és pénzügyi terv elfogadása voltak.

Összegzés

Békés Vármegye Önkormányzata a 2022. évben is igyekezett a lehető legeredményesebben közreműködni nemzetközi kapcsolatainak fenntartásában, erősítésében.

A 2022. évre tervezett, Közgyűlés által elfogadott nemzetközi kapcsolatainkat érintő fő célkitűzéseinket eredményesen megvalósítottuk.

Az Önkormányzat a különböző, nemzetközi vonatkozású eseményekre szóló meghívásoknak, felkéréseknek lehetőségeihez mérten 2022. évben is igyekezett eleget tenni, a vármegye népszerűsítésének lehetőségeit nyújtó eseményeken pedig továbbra is színvonalas megjelenéssel képviseltette magát és a vármegye egészét. Kezdeményezéseire ezúttal is szép számban érkeztek testvérmegei delegációk.

Az INTERREG Románia-Magyarország 2014-2020 program keretében Arad Megye Tanácsával együttműködésben a *11/b - A hatóságok és résztvevők intézményi kapacitásának, valamint a hatékony közigazgatás előmozdítása a törvényi és adminisztratív együttműködés, valamint az állampolgárok és az intézmények közötti együttműködés* - beruházási prioritásra sikeresen benyújtott pályázat (ROHU-204) megvalósítását folytatta.

A ROHU453 azonosítószámú, szintén Arad megyével közös, előzetes jóváhagyás mentén átdolgozott projekt értékelését továbbra is várjuk.

Az Önkormányzat részt vett az Irányító Hatóság és a Nemzeti Hatóság koordinációjával folytatott INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es időszakra szóló utódprogramjának tervezésében, melynek eredményeként a Bizottság 2022. decemberben el is fogadta a dokumentumot.

A fentiek mellett a Békés Megyei Önkormányzat a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által kezelt nemzetközi pályázatot sikeresen valósította meg, mely a koronavírus járvány miatt került átütemezésre 2022-re.

Határozati javaslat:

Békés Vármegye Önkormányzata Közgyűlése

1. elfogadja a Békés Megyei Önkormányzat 2022. évi nemzetközi kapcsolatairól szóló beszámolót,
2. a költséghatékonyság és kölcsönösség elvét követve jóváhagyja a 2023. évi nemzetközi programját a határozat 1. melléklete szerint,
3. felhatalmazza Elnökét, hogy a 2023. évi nemzetközi programban a delegálás jogát gyakorolja.

Felelős: Zalai Mihály elnök

Határidő végrehajtásra: értelem szerint

Határidő beszámolásra: 2024. I. negyedév

Békéscsaba, 2023. február 2.

Zalai Mihály

**Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
2023. évi nemzetközi programja**

I. A külügyi kapcsolatok ápolásának alapelvei és prioritásai

A magyar államigazgatási és közigazgatási rendszer 2011. évi törvényi változásait követően a megyei önkormányzatok feladatköre és költségvetése szűkebb mozgásteret enged a nemzetközi kapcsolataink ápolásában.

Békés Vármegye Önkormányzata számára továbbra is fontos szándék a meglévő külföldi partnerekkel történő együttműködés.

A vármegye földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a közvetlen határ menti szomszédokkal való együttműködés kiemelten fontos a jövő vonatkozásában.

Egyes nemzetközi szervezetekben betöltött tagságunk, illetve az alapvetően területfejlesztés-profilú nemzetközi szervezetek munkájának nyomán követése révén további lehetőségek nyílhatnak az Európai Unió közvetlen támogatási forrásaival kapcsolatos információszerzéshez.

I.1. Határ menti kapcsolatok

Az **INTERREG V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program** keretében mindkét tagállam konkrét célkitűzése, hogy a közös együttműködést tovább folytassák a program tematikája szerint. A megye határ menti fejlesztéseinek segítéséhez a Program Monitoring Bizottságában való részvételünk biztosít közvetett lehetőséget.

Az Arad Megye Tanácsával közösen benyújtott ROHU204 pályázat megvalósítás alatt áll, a két megye együttműködésének további erősödése várható a jövőbeni közös projektek során is.

Az **INTERREG VI-A Románia-Magyarország Együttműködési Program 2021-2027-es** megvalósításában való részvétel pedig várhatóan főleg egészségügyi, de akár több területen is közös együttműködések generál majd **Arad megyével**.

I.2. Kárpát-medencei kapcsolatok

A nemzetközi kapcsolataink rendszerében a **Bihar, Hargita és Kovászna megyékkel** fennálló testvérmegyei kapcsolatok és együttműködések továbbra is jelentőséggel bírnak, különösen a közös projektek fejlesztését és megvalósítását célszerű szorgalmazni nemzetközi együttműködést támogató közvetlen brüsszeli források tekintetében.

Önkormányzatunk nemzetközi kapcsolatain terén kiemelt jelentőséggel bír a **Szlovákiával** való együttműködési lehetőségek kialakítása, hiszen a magyarországi szlovákok nagy része Békés megyében él, és a legutóbbi népszámlálási adatok szerint a szlovákság Békés megye második legnagyobb nemzetisége, több ezer fővel járul hozzá a megyei lakosság számához.

A Vajdaság Autonóm Tartomány, illetve Kárpátalja (Ukrajna) irányában továbbra is a nyitottság elvét kívánjuk követni a közvetlen brüsszeli forrásokra beadható pályázatokhoz szükséges partnerség biztosítása érdekében.

I.3. Nemzetközi szervezetekben való részvétel, tájékozódás

A külügyi programterv megvalósítását segíti az Európai Uniós forrásszerzési lehetőségek folyamatos figyelése.

Az **INTERREG VI-A Románia-Magyarország 2021-2027 Program Monitoring Bizottságában** való aktív képviselet, a **CESCI** tagságunk, illetve a további interregionális és transznacionális együttműködések támogató programok tájékoztató rendezvényein való részvétel biztosíthatja a Békés megyei érdekek érvényesítéséhez az információs háttérrel a jövőben.